

President Toomas Hendrik Ilves, kes avas täna kõrgemad riigikaitsekursused, tundis muret, et Eesti-sisest julgeolekupoliitilist debatti iseloomustab aeg-ajalt põhjendamatu dramaatilisus ja äärmustesse kandumine, mille kohaselt asub Eesti geopoliitiliselt nii halvas kohas ja on pealegi nii väike, et tõsise kriisi saabudes ei tule meile keegi appi.

“Esiteks on selge, et selline tees on kahjulik psühholoogiliselt. Heidutus toimib ainult siis, kui sellesse usutakse. Ning artikkel 5 ja laiemalt NATO heidutus on olnud nüüd juba kuue aastakümne jooksul nii edukas just seetõttu, et sellesse usutakse,” kõneles riigipea.

“Teiseks, Eesti, nagu ka Läti ja Leedu, pole tänapäevase sõjatehnika juures kindlasti raskemini kaitstavad kui Külma sõja ajal näiteks Lääne-Berliin või Põhja-Norra,” ütles president Ilves, meenutades nii Eesti kuulumist NATO-sse, alliansi õhuturbe missiooni Balti taevas kui ka Tallinnas avatud NATO küberkaitsekeskust.

“Seda on päris palju. Tõenäoliselt nii palju, et võime uskuda, et ehk elame rahvusena julgeoleku seisukohalt oma ajaloo kõige turvalisemat etappi. Ja kindlasti nii palju, et konstantseks närvilisuseks pole põhjust,” rõhutas riigipea.

President Ilvese sõnul ei tähenda see kõik aga, nagu me ei peaks oma julgeoleku kindlustamisega tegelema iga päev – järjekindlalt, targalt ja süsteemselt, vajadusel sõlmides kompromisse ja vajadusel olles ka jäik, kuni konsensuse blokeerimiseni, kui mängus on oma fundamentaalsed huvid.

Riigipea rääkis NATO uue strateegilise kontseptsiooni ettevalmistamist, mille puhul on Eesti huvi, et selles leitaks sobiv tasakaal NATO ajaloolise põhifunktsiooni ehk enda territooriumi kaitse ja väljaspool NATO riike toimuvate missioonide vahel.

“Oma territooriumi kaitse peab jääma NATO põhifunktsiooniks,” kinnitas president Ilves.

Strateegilise kontseptsiooniga paralleelselt peame jätkama tegevust ka Balti riikide

kaitseplaanide edasise täpsustamisega ning NATO nähtavuse suurendamisega meie regioonis, kõneles riigipea, lisades: "Õhuturve on nähtav ja väga vajalik, aga kindlasti ei teeks ajal kui Venemaa korraldab NATO riikide piiride vahetus läheduses rohkem kui 20 000 osalejaga maismaaõppused, paha ka NATO-l siin regioonis maismaaõppusi korraldada."

President Ilvese kinnitusel on Venemaa naabrid huvitatud sellest, et suhted oleksid sõbralikud ja vastastikku kasutoovad.

"Samas, arvestades Venemaa viimaste aastate tegevust (näiteks agressioon Gruusias, gaasisõjad Ukraina ja mitme teise naabriga, või ka juba mainitud äsja lõppenud suurõppused Venemaa läänepiiril Norrast Poolani), ei ole põhjust reset-poliitika edukuse suhtes ka liiga optimistlik olla," sõnas riigipea. "Lääs, kaasa arvatud Eesti, peab Venemaaga suhtlemisel olema sõbralik, avatud ja koostööaldis, aga samas ka ühtne, järjekindel ja aus. Kui miski, siis vaid see võib anda soovitud tulemuse."

President Ilves kõneles ka NATO operatsioonist Afganistanis, kus allianss ja tema liitlased peavad ilmutama kannatlikkust ja meelegindlust ning kutsus olema järjekindel riigikaitse arendamisel majanduslikult keerulistel aegadelgi.

XXI kõrgematel riigikaitsekursustel kõnelenud president Ilves peab väga oluliseks, et Eestis oleks piisavalt lai ring inimesi, kes julgeolekupoliitikat mõistaksid ja suudaksid vajadusel ka temaatilises ühiskondlikus debatis kaasa lüüa.

"See on eriti tähtis tänasel päeval, kus sisulist ühiskondlik-poliitilist arutelu on kahetsusväärset vähe ja seda asendab pahatihti klišeedest koosnev pseudoarutelu või lihtsalt loosungite hõikamine," ütles riigipea.

TAUST: Alates 1999. aastast toimuvad kõrgemad riigikaitsekursused on lõpetanud ligi 900 inimest erinevatest eluvaldkondadest. Kursustel osalevad poliitikud, riigiametnikud, kaitseväelased, ettevõtjad, ajakirjanikud, haridustöötajad ning mitmetes teistes eluvaldkondades

aktiivsed inimesed. Kursuste korraldajateks on kaitseministeeriumi kõrval nüüd ka välis- ja siseministeerium.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229